

PROGRAM PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. WŁADYSŁAWA ORKANA W SIENIAWIE ROK SZKOLNY 2016 – 2017

Program został dostosowany do nowego Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. W sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Szkolny program profilaktyki związany jest z następującymi zagadnieniami tematycznymi:

1. Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.
3. Edukacja matematyczna i przyrodnicza w kształceniu ogólnym.
4. Rozszerzanie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowej żywności.
5. Praca w kołach zainteresowań.
6. Wdrażanie metod radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
7. Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego.
8. Rozpoznanie niepożądanych zjawisk na terenie szkoły.
9. Rozszerzanie działań na rzecz profilaktyki uzależnień.
10. Ograniczenie zachowań agresywnych w szkole.
11. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji własnego rozwoju

CELE SZCZEGÓŁOWE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Bezpieczeństwo dziecka w domu, szkole, na ulicy oraz podczas zabaw.
2. Zdrowy styl życia – jak radzić sobie ze stresem i agresją?
3. Rozwijanie psychospołecznych umiejętności życiowych uczniów umożliwiających radzenie sobie z problemami życia codziennego i samorealizacją.
4. Kształtowanie w uczniach poczucia własnej wartości oraz motywowania do podejmowania w środowisku szkolnym różnych form aktywności zaspokajających potrzeby psychiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe.
5. Podejmowanie świadomych decyzji w sprawie używek.

FILARAMI SZKOLNYCH ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZYCH SĄ:

- **INFORMACJA**- dostarczanie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia
- **KOMUNIKOWANIE SIĘ** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerości i otwartości w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy.
- **WSPÓŁDZIAŁANIE** –podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami.
- **MODELOWANIE**- bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi.
- **DOŚWIADCZENIE** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne i refleksyjne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi.
- **MOŻLIWOŚĆ WYBORU** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia, oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych.

1. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Ratujemy i Uczymy Ratować (RUR)	Lekcje szkoleniowe dotyczące podstaw pierwszej pomocy.	Uczeń potrafi wezwać pomoc. Uczeń umie zrobić masaż serca.	Wszyscy nauczyciele.

2. POSZERZANIE HORYZONTÓW UCZNIÓW

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Kształtowanie w uczniach postaw zgodnie z etyką ekologiczną.	Udział uczniów w akcji: „Sprzątanie świata”. Konkursy o tematyce ekologicznej. Akcje edukacyjne polegające na selektywnej zbiórce odpadów. Lekcje szkoleniowe dotyczące segregacji śmieci i ochrony środowiska. Tworzenie gazetek tematycznych.	Uczeń dba o środowisko, szanuje przyrodę i jej piękno. Uczeń podejmuje działania ekologiczno- zdrowotne w najbliższym otoczeniu. Uczeń segreguje odpady i rozsądnie gospodaruje zasobami naturalnymi. Uczeń potrafi przeprowadzić różne badania i doświadczenia.	Wszyscy nauczyciele.
2.	Rozwijanie u uczniów aktywności i funkcji poznawczych.	Organizowanie wycieczek krajoznawczych, kulturalnych, tematycznych.	Uczeń poznaje historię, kulturę, tradycję, ciekawe miejsca gminy, powiatu, kraju.	Wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice.
3.	Prowadzenie gazetki szkolnej.	Samodzielne przygotowanie materiałów prasowych.	Uczeń potrafi samodzielnie zredagować formę wypowiedzi pisemnej.	Pedagog.

3. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Zapoznanie z zasadami i regułami panującymi w klasie i szkole	Zapoznanie ze Statutem Szkoły. Przypomnienie zasad dobrego wychowania. Ustalenie zasad obowiązujących na terenie szkoły i w klasie.	Uczeń zna obowiązki i prawa wynikające ze Statutu Szkoły. Przestrzega je. Uczeń zna podstawowe zasady dobrego wychowania, stara się stosować do nich. Uczeń współtworzy i stosuje reguły ustalone w zespole klasowym.	Wychowawcy i nauczyciele.
2.	Kształtowanie wrażliwości uczniów na potrzeby innych.	Podejmowanie tematyki dotyczącej potrzeby pomagania innym. Uświadamianie potrzeb osób niepełnosprawnych. Udział w akcjach charytatywnych.	Uczeń rozumie potrzebę pomagania innym. Uczeń respektuje potrzeby osób niepełnosprawnych. Uczeń angażuje się w akcje pomocy	Wychowawcy i nauczyciele. Wychowawcy Samorząd Uczniowski
3.	Integrowanie społeczności szkolnej.	Organizowanie uroczystości i imprez szkolnych. Prezentowanie osiągnięć uczniowskich.	Uczeń zachowuje się stosownie do sytuacji. Uczniowie poznają swoje zainteresowania i uzdolnienia.	Dyrekcja, Nauczyciele, Rada Rodziców.

4. PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU WZMOŻENIE MOTYWACJI DO WŁASNEGO ROZWOJU.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Rozwijanie i indywidualnych zainteresowań uczniów.	Działalność kół zainteresowań. Angażowanie i zachęcanie uczniów do udziału w konkursach. Organizowanie różnych form przeglądu twórczości dzieci. Organizacja i propagowanie sportu.	Uczeń rozwija swoje zainteresowania i bierze aktywny udział w konkursach, przeglądach twórczości, zawodach sportowych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog
2.	Uświadamianie uczniom ich mocnych stron.	Zdiagnozowanie każdego ucznia pod kątem jego możliwości. Podkreślanie mocnych stron każdego dziecka.	Uczeń poznaje lepiej siebie. Uczeń zna swoje zalety.	Pedagog, wychowawcy.
3.	Wskazywanie właściwych wzorców zachowań.	Prezentowanie sylwetek wartościowych postaci i Wielkich Polaków.	Uczeń rozumie sens bycia wartościowym człowiekiem.	Wychowawcy, nauczyciele.
4.	Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.	Organizowanie zespołów wyrównawczych. Objęcie uczniów opieką logopedyczną i pedagogiczną. Prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami uczniów mających problemy.	Uczeń uzupełnia braki w wiadomościach i umiejętnościach. Uczeń korzysta z pomocy logopedy, pedagoga Rodzice współpracują z nauczycielami.	Dyrekcja, nauczyciele, logopeda, pedagog, rodzice.
5.	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.	Podjęmowanie tematyki dotyczącej uczuć, asertywności, emocji, empatii Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	Uczeń potrafi wyrazić swoje emocje i nazwać uczucia. Uczeń radzi sobie ze stresem.	Wychowawcy, pedagog.

5. ROZSZERZANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ PROPAGOWANIA ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZDROWEJ ŻYWNOŚCI.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Promowanie aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego.	Organizowanie imprez sportowych, zabaw i gier ruchowych. Spotkania z ciekawymi ludźmi promującymi aktywność, zdrowie i sport. Wycieczki szkolne.	Uczeń w sposób aktywny i świadomy spędza czas wolny. Uczeń docenia znaczenie ruchu dla zdrowia.	Wychowawcy, nauczyciele
2.	Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.	Pogadanki na temat właściwego dbania o higienę i wygląd (spotkanie z pielęgniarką).	Uczeń zna i stosuje zasady higieny osobistej.	Wychowawcy, pedagog.
3.	Promowanie zdrowego odżywiania.	Pogadanki i rozmowy. Przedstawienia profilaktyczne. Konkursy tematyczne. Omówienie zasad i sposobów przechowywania żywności, szczególnie łatwo się psującej. Wyeliminowanie cukru, soli i słodczy z potraw podawanych w szkole. Zwiększenie liczby owoców i warzyw. Pedagogizacja rodziców. Umieszczanie informacji o zmianach zachodzących w żywieniu dzieci, na stronie internetowej szkoły.	Uczeń zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania. Uczeń potrafi uzasadnić dlaczego posiłki powinny być urozmaicone. Uczeń wie jak przechowywać żywność. Rodzic ma świadomość jak ważne jest zdrowe odżywianie dla prawidłowego rozwoju dziecka.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
4.	Propagowanie akcji „Stop zwolnieniom z W-F.”	Zamieszczenie filmów edukacyjnych na stronie internetowej szkoły.	Uczeń ma świadomość jak ważny jest ruch w rozwoju młodego człowieka.	Pedagog szkolny, nauczyciele.

6. PRACA W KOŁACH ZAINTERESOWAŃ

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Pokazanie uczniom, że nauka jest przyjemna i ciekawa. Uczniowie utrwalają interesujące ich treści, poszerzają swoje zainteresowania, pogłębiają wiedzę z danej dziedziny bądź uzupełniają „braki”.	Praca w kołach zainteresowań.	Uczeń uzupełnia braki w wiadomościach i rozwija swoje zainteresowania. Uczeń bierze udział w konkursach wiedzy i zawodach sportowych.	Nauczyciele i specjaliści

7. WDRAŻANIE METOD RADZENIA SOBIE W SYTUACJACH TRUDNYCH

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.	Podejmowanie tematyki dotyczącej sytuacji trudnych i niebezpiecznych.	Uczeń zauważa symptomy trudnych sytuacji. Uczeń nazywa swój problem.	Wychowawcy, pedagog
2.	Wdrażanie metod asertywnych.	Ćwiczenia umiejętności wyrażania swojego zdania i odmawiania.	Uczeń potrafi zachować się odpowiednio do zaistniałej sytuacji.	Wychowawcy, pedagog, psycholog.
3.	Umiejętne szukanie pomocy.	Informowanie o osobach i instytucjach niosących pomoc.	Uczeń aktywnie reaguje na sytuacje trudne i niebezpieczne. Wie do kogo zwrócić się o pomoc w razie potrzeby.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.

8. ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW W SZKOLE

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.	Próbna ewakuacja. Zapoznanie z zagrożeniami wynikającymi z kontaktu z przedmiotami i substancjami niebezpiecznymi	Uczeń odpowiednio zachowuje się podczas ewakuacji. Uczeń odpowiednio reaguje na przedmioty i substancje niebezpieczne.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagog.
2.	Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.	Dyżury nauczycieli. Przypomnienie zasad bezpieczeństwa spędzania przerw (zakaz wychodzenia uczniów poza teren szkoły m.in. do sklepu). Pogadanka na temat zachowania się podczas imprez szkolnych.	Uczeń czuje się bezpiecznie w czasie przerw i imprez. Złe zachowanie wywołuje natychmiastową reakcję pracowników szkoły.	Pracownicy szkoły.
3.	Uwrażliwianie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.	Pogadanka na temat bezpieczeństwa na drodze. Filmy edukacyjne. Konkursy tematyczne.	Uczeń stosuje w praktyce przepisy ruchu drogowego.	Wychowawcy, nauczyciel techniki, pedagog

9. ROZPOZNAWANIE NIEPOŻĄDANYCH ZJAWISK NA TERENIE SZKOŁY.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Dokładne zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.	Lekcje wychowawcze dotyczące regulaminu szkoły i kryteriów ocen z zachowania (uczniowie podpisem potwierdzają znajomość kryteriów). Apele szkolne dotyczące spraw porządkowych.	Uczeń zna regulamin szkoły. Uczeń stosuje zasady wynikające z regulaminu szkoły. Uczeń zna konsekwencje wynikające z nieprzestrzegania regulaminu szkoły. Uczeń zna kryteria ocen zachowania. Uczeń stosuje się do nich.	Wychowawcy.
2.	Zapobieganie nadmiernej absencji uczniów.	Kontrolowanie nieobecności na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych. Systematyczne zaznaczanie spóźnień w dziennikach. Restrykcyjne egzekwowanie usprawiedliwień. Pedagogizacja rodziców dotycząca systematycznego uczęszczania dziecka do szkoły.	Uczeń systematycznie uczęszcza na zajęcia. Uczeń przestrzega punktualności. Nauczyciele eliminują przypadki wagarów. Rodzice mają świadomość konsekwencji wynikających z nierealizowania obowiązku szkolnego przez dziecko.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.

10. ROZSZERZENIE DZIAŁAŃ NA RZECZ PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Wdrażanie programów profilaktycznych.	Realizowanie programów profilaktycznych. Udział w konkursach i przedstawieniach dotyczących profilaktyki uzależnień. Spotkania uczniów z przedstawicielami prawa. Podjęcie współpracy z instytucjami.	Uczeń rozumie zagrożenia wynikające ze stosowania używek. Potrafi odmówić. W razie potrzeby zwraca się o pomoc do dorosłych. Nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień. Większa grupa nauczycieli jest przygotowana do realizowania programów profilaktycznych. Uczniowie i nauczyciele wiedzą, gdzie szukać pomocy.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
2.	Uświadamianie społeczności szkolnej szkodliwości stosowania dopalaczy i innych szkodliwych substancji odurzających. Poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli na temat	Filmy profilaktyczno-edukacyjne. Pogadanki. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla	Uczeń zdaje sobie sprawę ze szkodliwości zażywania dopalaczy.	Pedagog, wychowawcy.

	prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego uczniów. Rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków odurzających, oraz postępowania w tego typu przypadkach.	uczniów, ich rodziców w przypadku używania środków odurzających. Przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.		
--	---	---	--	--

11. OGRANICZENIE ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH I PRZEMOCY W SZKOLE.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Uświadomienie uczniom czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.	Pogadanki z wychowawcami, pedagogiem, policją. Udostępnienie uczniom wykazu osób i instytucji do których mogą zwrócić się o pomoc. Umożliwienie rozwiązania problemów z pedagogiem szkolnym.	Uczeń wie czym jest agresja. Uczeń umie przeciwstawić się zachowaniom agresywnym. Uczeń radzi sobie z własnymi emocjami. Uczeń wie, gdzie w razie potrzeby szukać pomocy. Uczeń rozpoznaje emocje i uczy się je kontrolować. Potrafi zachować się	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.

		Wskazywanie pozytywnych wzorców osobowych- budowanie autorytetów. Kształtowanie krytycznego spojrzenia na postawę osób stosujących przemoc. Omawianie i analizowanie informacji o aktach agresji przekazywanych w mediach.	asertywnie. Uczeń potrafi wskazać pozytywne wzorce osobowe.	
2.	Wdrażanie działań na rzecz ograniczenia agresji i przemocy.	Aktywne dyżurowanie nauczycieli. Zaproponowanie bezpiecznych działań w czasie przerw. Zajęcia socjoterapeutyczne ukierunkowane na umiejętności społeczne, zachowania asertywne, negocjacje, pozytywna samoocena.	Uczeń czuje się bezpiecznie. Uczeń spędza przerwy bezpiecznie i aktywnie. Uczeń rozpoznaje i kontroluje swoje emocje.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
3.	Walka z wulgaryzmami. Troska o kulturę słowa.	Zwrócenie uwagi rodziców na słownictwo dzieci. Utrwalenie zwyczaju natychmiastowego reagowania w sytuacji gdy uczniowie używają wulgaryzmów. Pozytywne wzmacnianie uczniów dbających o kulturę słowa.	Uczeń dba o kulturę słowa i zna konsekwencje używania wulgaryzmów.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog.
4.	Pedagogizacja rodziców.	Podejmowanie tematyki przemocy i agresji w mediach, grach komputerowych, prasie młodzieżowej.	Rodzice zwracają uwagę na dostępne dzieciom treści. Filtrują je.	Pedagog, wychowawcy.

12. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec systemu profilaktycznego szkoły. Zapoznanie rodziców z dokumentacją szkolną.	Rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusję podczas wywiadówek szkolnych. Bieżąca współpraca z Radą Rodziców.	Rodzice są partnerami szkoły. Mają wpływ na podejmowane działania.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog
2.	Psychoedukacja.	Wykłady, prelekcje o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga i psychologa w zależności od potrzeb. Warsztaty umiejętności Wychowawczych. Udostępnianie literatury. Konsultacje z pedagogiem.	Rodzice nabywają nowych umiejętności wychowawczych.	Dyrektor, pedagog, wychowawcy.

13.ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH ORAZ UPOWSZECHNIANIE CZYTELNICTWA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Rozwijanie zainteresowań czytelniczych.	Udział w akcji związanych z propagowaniem czytelnictwa, wśród społeczności szkolnej. Organizowanie kiermaszu taniej książki. Tworzenie kącików czytelniczych w klasach nauczania zintegrowanego. Organizowanie lekcji bibliotecznych. Konkursy. Propagowanie kultury żywego słowa. Organizowanie zajęć doskonalących techniki czytania i rozumienia tekstu. Opieka nad uczniami słabymi i pomoc w odrabianiu lekcji. Gromadzenie artykułów na temat wiedzy o naszym regionie Udział w akcji „ Narodowe Czytanie”. Kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej.	Uczeń chętnie sięga po literaturę, czyta ze zrozumieniem, nabywa właściwych i pożądanых wzorów zachowania i postaw. Uczeń zna historię swojego regionu, szanuje symbole narodowe, kulturę i tradycję.	Bibliotekarz, nauczyciele.

14. ROZWIJANIE KOMPETENCJI INFORMATYCZNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY.

Lp.	Działanie	Forma realizacji	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
1.	Podniesienie jakości kształcenia poprzez wykorzystanie pracy z tablicą interaktywną.	Wykorzystanie programów multimedialnych na wszystkich przedmiotach.	Uczeń potrafi poruszać się w świecie multimedialnym wykorzystując zdobycze techniki.	Wszyscy nauczyciele.

Formy ewaluacji programu profilaktyki:

- obserwacja i ocena zachowań uczniów (wychowawcy klas)
- rozmowy z uczniami i rodzicami
- wywiad (Dyrektor Szkoły, Rada Pedagogiczna).